

RAADSVOORSTEL

Raadsvergadering	22 mei 2025
Voorstelnummer	D847879
Datum raadsvoorstel	12 maart 2025
Portefeuillehouder(s)	Marco Wieseahn-Vrijman
Commissie	Algemene raadscommissie
Datum commissie	15 mei 2025
Soort agendering	Besluitvorming
Agendapunt	
Team	DenS - Beleid
Opsteller	Carla Wijngaarden
Datum B&W besluit	18 maart 2025
Bijlagen:	1

Onderwerp : Verlenging Integraal beleidskader sociaal domein 'Iedereen doet mee' en aanpassen cyclus Gebiedsplan sociale basis gemeente Bergen.

Voorgesteld besluit

De raad besluit:

1. Het Integraal beleidskader sociaal domein, "Iedereen doet mee" 2023-2026, met één jaar te verlengen tot en met 2027, en het Integraal beleidskader sociaal domein "Iedereen doet mee" 2023-2027 vast te stellen;
2. Een twee jaarlijkse cyclus voor de 'Gebiedsanalyse en focus verstevigen sociale basis' (voorheen het Gebiedsplan) vast te stellen vanaf 2026, waarbij in 2025 een gebiedsanalyse wordt voorgelegd voor de jaren 2026 en 2027 als juridische basis voor het verlenen van subsidies met betrekking tot het verstevigen van de sociale basis.

Geheimhouding

Geheimhouding ☒ Ja ☐ Nee

RAADSVOORSTEL

INLEIDING

Het Integraal beleidskader sociaal domein 'Iedereen doet mee!' is vastgesteld voor de periode 2023 tot en met 2026. In dit beleidskader richten we ons op de toekomst met focus op twee hoofdpogingen; het verstevigen van de sociale basis en het borgen van passende kwalitatief hoogwaardige ondersteuning.

Voor 2025 is het Gebiedsplan sociale basis vastgesteld, welke voorziet in de lokale vertaling van het beleidskader naar focuspunten in de laagdrempelige activiteiten en ondersteuning binnen de sociale basis aan inwoners van de gemeente Bergen.

Het beleidskader en het Gebiedsplan sluiten beiden aan op de landelijke ontwikkelingen en kaders van bijvoorbeeld het Gezond Actief Leven Akkoord en het Integraal Zorgakkoord. Deze akkoorden zijn gericht op de urgente transformatie naar het betaalbaar en toegankelijk houden van zorg en ondersteuning. Uitdagingen waar ook de gemeente voor staat in relatie tot de ombuigingen vanuit het 'ravijnjaar'.

Een stevige sociale basis versterkt het probleemoplossend vermogen van onze inwoners. Daardoor wordt de behoefte aan zwaardere, en kostbare, hulp of ondersteuning zoveel mogelijk voorkomen. Onze inwoners staan centraal: zij hebben de regie op een eigen leven en, wanneer er hulp nodig is, krijgen zij die hulp zoveel mogelijk in de omgeving.

De afgelopen jaren is de vraag naar hulp en ondersteuning in het sociaal domein groter en complexer geworden. Door demografische ontwikkelingen en veranderingen in de samenleving is het steeds lastiger om zorg en ondersteuning kwalitatief hoogwaardig én betaalbaar te houden. Dit vraagt ook om een stabiele en langer durende samenwerking binnen de gemeente, met maatschappelijke partners, in de regio en met financiers als bijvoorbeeld de zorgverzekeraars en het zorgkantoor. Verlenging van het Integraal beleidskader is bepalend voor de juridische grondslagen voor de subsidieverleningen 2026 en 2027. Verlenging ondersteunt tevens de benodigde stabiliteit en het verstevigen van de sociale basis in de context van een transformerend landschap.

INVLOED KADERS OP KEUZERUIMTE

Dit voorstel heeft betrekking op de volgende wet- en regelgeving:

- Wet Maatschappelijke ondersteuning
- Jeugdwet

TOELICHTING OP HET VOORSTEL

Toelichting adviespunt 1

a. Het komen tot een nieuw beleidskader in relatie tot de gemeenteraadsverkiezingen (maart 2026) is planning technisch onhaalbaar.

De ervaring leert dat een eerste jaar van een nieuw college en een nieuwe raad in het teken staat van coalitievorming, formuleren van ambities en doorgronden van de ontwikkelingen en opgaven waar nieuwe bestuurders voor aan de lat staan. Om ook in 2027 effectief te kunnen sturen op de transformatie opgave, met een aflopend beleidskader, moet een nieuw beleidskader nog voor de zomer van 2026 vastgesteld worden door het college en de raad. Dit is qua planning technisch zo goed als onhaalbaar omdat het beleidskader dan in april 2026 vastgesteld moet worden door een nieuw college, terwijl het niet zeker is dat er een nieuw college gevormd is, noch uitgangspunten van beleid heeft kunnen formuleren.

b. Het huidige beleidskader biedt de uitgangspunten om ook in 2027 effectief te sturen op de transformatie opgaven.

Binnen de doelstellingen en de vastgelegde koers in het Integraal beleidskader is er voor een nieuw college en nieuwe raad voldoende ruimte om nieuwe accenten te leggen en prioriteiten te stellen. Op deze manier kan een nieuw beleidskader voor 2028 en verder, tijdig en ordentelijk voorbereid worden met een nieuw college en nieuwe raad. De besluitvorming hiervan wordt voorzien in de eerste helft van 2027.

c. Het beleidskader draagt bij aan een langer durend transformatieproces om de kwaliteit en betaalbaarheid van hulp en ondersteuning te verstevigen.

De visie, de strategische koers en het beoogd perspectief van het beleidskader passen binnen het noodzakelijke transformatieproces om zorg en ondersteuning betaalbaar, toegankelijk en kwalitatief hoogwaardig te houden. Gemeenten staan samen met maatschappelijke organisaties voor deze urgente opgaven, waarin zowel de beweging van ziekte naar gezondheid (preventie), passende zorg als een efficiënte (domein overstijgende) netwerksamenwerking fundamenteel worden versterkt. Een beweging die de komende jaren onze agenda's en inzet zal bepalen met minder vrijblijvendheid op inhoud, financiering en in regionale samenwerking. Dit vraagt van zowel de gemeente als de maatschappelijke organisaties een andere manier van werken, denken, sturen en besturen. Lokaal, regionaal en domein overstijgend.

Ook na 2026 ligt de focus op deze opgaven, waarbij wordt beoogd om hiaten in lokale doelen en bij samenwerkingspartners in het sociaal domein te voorkomen. Het huidige beleidskader biedt de ruimte om ook in 2027 hierop in te zetten.

d. Indien het beleidskader niet wordt verlengd, is er geen grondslag voor de subsidieverlening 2027.

Als er geen geldend beleidskader Sociaal domein is vanaf 2027, is er geen grondslag om in 2026 subsidies toe te kennen aan maatschappelijke organisaties voor de uitvoering van taken in 2027. Aanvullend op een lopend proces om te komen tot een nieuwe subsidieregeling, biedt het huidige beleidskader aan een nieuw college en nieuwe raad voldoende ruimte om accenten te leggen en prioriteiten te stellen in de subsidie afspraken 2027.

e. Het verlengen van het Integraal beleidskader sluit aan op de landelijke transformatieperiode Integraal Zorgakkoord.

Aansluitend op het Integraal Zorgakkoord 2023/2026 (IZA), bereiden de VNG, het ministerie VWS en Zorgverzekeraars Nederland een Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord 2027-2028 voor.

Binnen het samenwerkingsverband Noord-Holland Noord Gezond werken 17 gemeenten in Noord-Holland Noord, zorgpartners, welzijnsorganisaties, de GGD en de coöperatie VGZ samen aan het toegankelijk, betaalbaar en kwalitatief hoogwaardig houden van zorg en ondersteuning. Het betreft regionale inzet die ondersteunend is aan het vormgeven van de lokale prioriteiten in het verstevigen van de sociale basis en het borgen van passende zorg en ondersteuning. Het verlengen van het Integraal beleidskader voorkomt hiaten in de lokale aansluiting op het Integraal Zorgakkoord en het Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord.

Toelichting adviespunt 2

a. Een tweejaarlijkse cyclus sluit beter aan op de lange termijn doelstellingen en monitors.

Data die gebruikt worden om lokale prioritering van inzet te bepalen of te meten wat de effecten van interventies zijn, worden niet jaarlijks verzameld. De Gezondheidsatlas van de GGD Hollands Noorden wordt voor de meeste onderdelen tweejaarlijkse geactualiseerd. Data over zorggebruik binnen de zorgverzekeringswet, waarbij aansluiting op het gemeentelijk

k aanbod van toepassing is, zijn een jaar na afsluiting van het kalenderjaar bekend. Voorbeelden hiervan zijn zorg en ondersteuning bij psychosociale problemen door bijvoorbeeld eenzaamheid of gezinsproblematiek.

b. Een tweejaarlijkse cyclus van de gebiedsanalyse draagt bij aan een meer stabiele focus op het verstevigen van de sociale basis en passende zorg en ondersteuning. De ondersteuningsvragen van inwoners veranderen niet dusdanig dat er een jaarlijkse beleidswijziging of wijziging van inzet nodig is. Dit biedt de gemeente en de maatschappelijke partners mogelijkheden om langer in te zetten op de opgaven en hierin de benodigde netwerksamenwerking te verstevigen.

DOOR HET COLLEGE OVERWOGEN ALTERNATIEVEN

Niet van toepassing.

REGIONALE SAMENWERKING EN COULEUR LOCALE

Het advies om het Integraal beleidskader sociaal domein te verlengen ligt ook voor in de gemeenten Uitgeest, Castricum en Heiloo. De doelstellingen en koers in het beleidskader zijn door de vier gemeenten vastgesteld.

RISICO'S

Belangrijke aandachtspunten zijn:

1. Bestuurlijk proces:

De verlenging van het Integraal beleidskader en het overgaan op een tweejaarlijkse cyclus voor de 'Gebiedsanalyse en focus verstevigen sociale basis', voorkomen hiaten in een zorgvuldige voorbereiding, bestuurlijk proces en implementatieproces.

2. Financieel en juridisch

Indien het Integraal beleidskader sociaal domein niet wordt verlengd, is er geen grondslag voor de subsidieverleningen 2027.

FINANCIËN

Aanvullend op het tweede punt in paragraaf 3.3:

- Er is structureel budget (€ 51.500) in de begroting opgenomen voor o.a. het jaarlijks opstellen van het Gebiedsplan, en budget om aan de opgaven te kunnen voldoen.
- Indien wordt overgegaan naar een tweejaarlijkse cyclus bespaart dit om de twee jaar personele inzet voor het opstellen van het Gebiedsplan dat ingezet kan worden ten behoeve van de opgave.

DUURZAAMHEID

Niet van toepassing.

PARTICIPATIE

Niet van toepassing.

UITVOERING, PLANNING EN ORGANISATIE

1. De 'Gebiedsanalyse en focus verstevigen sociale basis 2026 en 2027' wordt in het tweede kwartaal 2025 ter besluitvorming voorgelegd aan het college en raad;
2. Besluitvorming over een nieuw Integraal beleidskader wordt voorzien in de eerste helft van 2027.

BIJLAGEN

1. Integraal beleidskader "Iedereen doet mee" 2023-2027.

ACHTERLIGGENDE DOCUMENTEN

Niet van toepassing.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van de gemeente Bergen

A.J. (Aletta) Barink
interim secretaris

M.J.P. (Marjan) van Kampen- Nouwen
waarnemend burgemeester